

1. Mojžíšova, 1-2

STVOŘITEL A STVOŘENÍ - Bůh je stvořitel.

1 Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

2 Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůní byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.

TAJEMSTVÍ A DIV STVOŘENÍ — Vše pro člověka - Bůh tvoří slovem. Připravuje vše, aby člověk mohl plně a radostně žít.

3 I řekl Bůh: „Buď světlo!“ A bylo světlo.

4 Viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od tmy.

5 Světlo nazval Bůh dnem a tmu nazval nocí. Byl večer a bylo jitro, den první.

6 I řekl Bůh: „Buď klenba uprostřed vod a odděluj vody od vod!“

7 Učinil klenbu a oddělil vody pod klenbou od vod nad klenbou. A stalo se tak.

8 Klenbu nazval Bůh nebem. Byl večer a bylo jitro, den druhý.

9 I řekl Bůh: „Nahromadte se vody pod nebem na jedno místo a ukaž se souš!“ A stalo se tak.

10 Souš nazval Bůh zemí a nahromaděné vody nazval moři. Viděl, že to je dobré.

11 Bůh také řekl: „Zazelenej se země zelení: bylinami, které se rozmnožují semeny, a ovocným stromovým rozmanitého druhu, které na zemi ponese plody se semeny!“ A stalo se tak.

12 Země vydala zeleň: rozmanité druhy bylin, které se rozmnožují semeny, a rozmanité druhy stromoví, které nese plody se semeny. Bůh viděl, že to je dobré.

13 Byl večer a bylo jitro, den třetí.

14 I řekl Bůh: „Buďte světla na nebeské klenbě, aby oddělovala den od noci! Budou na znamení časů, dnů a let.

15 Ta světla ať jsou na nebeské klenbě, aby svítala nad zemí.“ A stalo se tak.

16 Učinil tedy Bůh dvě veliká světla: větší světlo, aby vládlo ve dne, a menší světlo, aby vládlo v noci; učinil i hvězdy.

17 Bůh je umístil na nebeskou klenbu, aby svítala nad zemí,

18 aby vládla ve dne a v noci a oddělovala světlo od tmy. Viděl, že to je dobré.

19 Byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.

20 I řekl Bůh: „Hemžete se vody živočišnou havětí a létavci létejte nad zemí pod nebeskou klenbou!“

21 I stvořil Bůh veliké netvory a rozmanité druhy všelijakých hbitých živočichů, jimiž se zahemžily vody, stvořil i rozmanité druhy všelijakých okřídlených létavců. Viděl, že to je dobré.

22 A Bůh jim poželal: „Plodte a množte se a naplňte vody v mořích. Létavci necht' se rozmnožit na zemi.“

23 Byl večer a bylo jitro, den pátý.

24 I řekl Bůh: „Vydej země rozmanité druhy živočichů, dobytek, plazy a rozmanité druhy zemské zvěře!“ A stalo se tak.

25 Bůh učinil rozmanité druhy zemské zvěře i rozmanité druhy dobytka a rozmanité druhy všelijakých zeměplazů. Viděl, že to je dobré.

— Člověk pro Boha - Bůh stvořil člověka. Dává mu požehnání a pověřuje ho vládou nad zemí a nad ostatním tvorstvem.

26 I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“

27 Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.

28 A Bůh jim poželal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“

29 Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám na celé zemi každou bylinu nesoucí semena i každý strom, na němž rostou plody se semeny. To budete mít za pokrm.

30 Veškeré zemské zvěře i všemu nebeskému ptactvu a všemu, co se plazí po zemi, v čem je živá duše, dal jsem za pokrm veškerou zelenou bylinu.“ A stalo se tak.

31 Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý.

— Den odpočínutí - Stvořitelské Boží dílo vrcholí v den sedmý, oddělený k odpočínutí a k obecenství Boha s člověkem.

1 Tak byla dokončena nebesa i země se všemi svými zástupy.

2 Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo.

3 A Bůh poželal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo.

STVOŘITELOVA PÉČE O ČLOVĚKA — Člověk v zahradě Boží - Člověk je zcela závislý na láskyplné péči Stvořitele, který jej. prach ze země, povolal k životu v slávě.

4 Toto je rodopis nebe a země, jak byly stvořeny. V den, kdy Hospodin Bůh učinil zemi a nebe,

5 nebylo na zemi ještě žádné polní křovisko ani nevzcházel žádná polní bylina, neboť Hospodin Bůh nezavlažoval zemi deštěm, a nebylo člověka, který by zemi obdělával.

6 Jen záplava vystupovala ze země a napájela celý zemský povrch.

7 I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.

8 A Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu na východě a postavil tam člověka, kterého vytvořil.

9 Hospodin Bůh dal vyrůst ze země všemu stromoví žádoucím na pohled, s plody dobrými k jídlu, uprostřed zahrady pak stromu života a stromu poznání dobrého a zlého.

— Odpočínutí a služba v zahradě - Řeka z Edenu zavlažuje celou zemi. Člověk je postaven do zahrady Boží a dostává práva a výsady.

10 Z Edenu vychází řeka, aby napájela zahradu. Odtud dál se rozděluje ve čtyři hlavní toky.

- 11 Jméno prvního je Píšon; ten obtéká celou zemi Chavílu, v níž je zlato,
12 a zlato té země je skvělé; je tam také vonná pryskyřice a kámen karneol.
13 Jméno druhé řeky je Gíchón; ta obtéká celou zemi Kúš.
14 Jméno třetí řeky je Chidekel; ta teče východně od Asýrie. Čtvrtá řeka je Eufrat.
15 Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil.
16 A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst.
17 Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojechl, propadneš smrti.“
— Pomoc pro člověka - Žena je muži pravou pomocí. Svazek obou je darem Božím.
18 I řekl Hospodin Bůh: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“
19 Když vytvořil Hospodin Bůh ze země všechnu polní zvěř a všechno nebeské ptactvo, přivedl je k člověku, aby viděl, jak je nazve. Každý živý tvor se měl jmenovat podle toho, jak jej nazve.
20 Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná.
21 I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem.
22 A Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu.
23 Člověk zvolal: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženou se nazývá, vždyť z muže vzata jest.“
24 Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.
25 Oba dva byli nazí, člověk i jeho žena, ale nestyděli se.

1. Mojžíšova, 17, 18

— Smlouva a změna jmen - Hospodin obnovuje smlouvu s Abramem, mění jméno jemu i Sáraji, nařizuje znamení obřízky a zaslubuje syna.

- 1 Když bylo Abramovi devětadvadesát let, ukázal se mu Hospodin a řekl: „Já jsem Bůh všemohoucí, chod' stále přede mnou, bud' bezúhonný!
2 Mezi sebe a tebe kladu svou smlouvu; převelice tě rozmnožím.“
3 Tu padl Abram na tvář a Bůh k němu mluvil:
4 „Já jsem! A toto je má smlouva s tebou: Staneš se praotcem hlučícího davu pronárodů.
5 Nebudeš se už nazývat Abram; tvé jméno bude Abraham. Určil jsem tě za otce hlučícího davu pronárodů.
6 Převelice tě rozplodím a učiním z tebe pronárody, i králové z tebe vzejdou.
7 Smlouvu mezi sebou a tebou i tvým potomstvem ve všech pokoleních činím totiž smlouvou věčnou, že budu Bohem tobě i tvému potomstvu.
8 A tobě i tvému potomstvu dávám do věčného vlastnictví zemi, v níž jsi hostem, tu celou zemi kenaanskou. A budu jim Bohem.“
9 Bůh dále Abrahamovi řekl: „Ty i tvoje potomstvo budete mou smlouvu zachovávat ve všech pokoleních.
10 Znaméním mé smlouvy mezi mnou a vámi i tvým potomstvem, kterou budete zachovávat, bude toto: Každý mezi vámi, kdo je mužského pohlaví, bude obřezán.
11 Dáte obřezat své neobřezané tělo a to bude znaméním smlouvy mezi mnou a vámi.
12 Po všechna pokolení každý, kdo je mezi vámi mužského pohlaví, bude osmého dne po narození obřezán, doma zrozený i koupený za stříbro od kteréhokoli cizince, který není z tvého potomstva.
13 Musí být obřezán každý zrozený v tvém domě i koupený za stříbro. Tak bude má smlouva pro znamení na vašem těle smlouvou věčnou.
14 Neobřezanec, který by nedal své neobřezané tělo obřezat, bude ze svého lidu vyobcován; porušil mou smlouvu.“
15 Bůh také Abrahamovi řekl: „Svou ženu nebudeš už nazývat Sáráj, její jméno bude Sára (to je Kněžna).
16 Požehnám ji a dám ti také z ní syna; požehnám ji a stane se matkou pronárodů a vzejdou z ní králové národů.“
17 Tu padl Abraham na tvář, usmál se a v duchu si řekl: „Což se může narodit syn stoletému? Cožpak bude Sára rodit v devadesátí?“
18 Proto Abraham Bohu řekl: „Kéž by Izmael žil v tvé blízkosti!“
19 Bůh však pravil: „A přece ti tvá žena Sára porodí syna a nazveš ho Izák (to je Bude se smát). Svou smlouvu s ním ustavím pro jeho potomstvo jako smlouvu věčnou.
20 A pokud jde o Izmaela, vyslyšel jsem tě: Hle, požehnám mu a rozplodím a rozmnožím ho převelice; zplodí dvanáct knížat a učiním z něho veliký národ.
21 Ale svoji smlouvu ustavím s Izákem, kterého ti porodí Sára příštího roku v tomto čase.“
22 Bůh skončil rozmluvu s Abrahamem a vystoupil od něho.
23 Abraham tedy vzal svého syna Izmaela a všechny zrozené ve svém domě i všechny koupené za stříbro, všechnu svou čeled' mužského pohlaví, a obřezal jejich neobřezané tělo hned toho dne, kdy k němu Bůh promluvil.
24 Abrahamovi bylo devětadvadesát let, když jeho neobřezané tělo bylo obřezáno.
25 Jeho synu Izmaelovi bylo třináct let, když bylo jeho neobřezané tělo obřezáno.
26 Abraham i jeho syn Izmael byli obřezáni v týž den.
27 Také všechna jeho čeled', ať doma zrození či za stříbro od cizince koupení, byli obřezáni spolu s ním.

Abrahamovi hosté - Abraham hostí tři muže. Spolu se Sárou slyší od nich zvěst o narození syna.

- 1 I ukázal se Hospodin Abrahamovi při božišti Mamre, když seděl za denního horka ve dveřích stanu.
- 2 Rozhlédl se a spatřil: Hle, naproti němu stojí tři muži. Jakmile je spatřil, vyběhl jim ze dveří stanu vstříc, sklonil se k zemi
- 3 a řekl: „Panovníku, jestliže jsem u tebe našel milost, nepomíjej svého služebníka.
- 4 Dám přinést trochu vody, umyjte si nohy a zasedněte pod strom.
- 5 Rád bych vám podal sousto chleba, abyste se posilnili; potom půjdete dál. Přece nepominete svého služebníka.“ Odvětili: „Učiň, jak říkáš.“
- 6 Abraham rychle odběhl do stanu k Sáře a řekl: „Rychle vezmi tři míry bílé mouky, zadělej a připrav podpopelné chleby.“
- 7 Sám se rozběhl k dobytku, vzal mladé a pěkné dobytče a dal mládenci, aby je rychle připravil.
- 8 Potom vzal máslo a mléko i dobytče, jež připravil, a předložil jim to. Zatímco jedli, stál u nich pod stromem.
- 9 Pak se ho otázali: „Kde je tvá žena Sára?“ Odpověděl: „Tady ve stanu.“
- 10 I řekl jeden z nich: „Po obvyklé době se k tobě určitě vrátím, a hle, tvá žena bude mít syna.“ Sára naslouchala za ním ve dveřích stanu.
- 11 Abraham i Sára byli staří, sešli věkem, a Sáře již ustal běh ženský.
- 12 Zasmála se v duchu a řekla si: „Když už jsem tak sešlá, má se mi dostat takové rozkoše? I můj pán je stařec.“
- 13 Tu Hospodin Abrahamovi řekl: „Pročpak se Sára směje a říká: ‚Což mohu opravdu rodit, když už jsem tak stará?‘
- 14 Je to snad pro Hospodina nějaký div? V jistém čase, po obvyklé době, se k tobě vrátím a Sára bude mít syna.“
- 15 Sára však zapírala: „Nesmála jsem se,“ protože se bála. On však řekl: „Ale ano, smála ses.“

1. Mojžíšova, 22

— Obětování jediného syna - Abraham ob stojí ve zkoušce poslušnosti. Znovu dostává Izáka, zaslíbení i předzvěst jeho naplnění.

- 1 Po těch událostech chtěl Bůh Abrahama vyzkoušet. Řekl mu: „Abrahame!“ Ten odvětil: „Tu jsem.“
- 2 A Bůh řekl: „Vezmi svého jediného syna Izáka, kterého miluješ, odejdi do země Mórija a tam ho obětuj jako oběť zápalnou na jedné hoře, o níž ti povím!“
- 3 Za časného jitra osedlal tedy Abraham osla, vzal s sebou dva své služebníky a svého syna Izáka, našťípál dříví k zápalné oběti a vydal se k místu, o němž mu Bůh pověděl.
- 4 Když se Abraham třetího dne rozhlédl a spatřil v dálce to místo,
- 5 řekl služebníkům: „Počkejte tu s oslem, já s chlapcem půjdeme dále, vzdáme počtu Bohu a pak se k vám vrátíme.“
- 6 Abraham vzal dříví k oběti zápalné a vložil je na svého syna Izáka; sám vzal oheň a obětní nůž. A šli oba pospolu.
- 7 Tu Izák svého otce Abrahama oslovil: „Otče!“ Ten odvětil: „Copak, můj synu?“ Izák se otázal: „Hle, oheň a dříví je zde. Kde však je beránek k zápalné oběti?“
- 8 Nato Abraham řekl: „Můj synu, Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné.“ A šli oba spolu dál.
- 9 Když přišli na místo, o němž mu Bůh pověděl, vybudoval tam Abraham oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka do kozelce a položil ho na oltář, nahoru na dříví.
- 10 I vztáhl Abraham ruku po obětním noži, aby svého syna zabil jako obětního beránka.
- 11 Vtom na něho z nebe volá Hospodinův posel: „Abrahame, Abrahame!“ Ten odvětil: „Tu jsem.“
- 12 A posel řekl: „Nevztahuj na chlapce ruku, nic mu nedělej! Právě teď jsem poznal, že jsi bohobojný, neboť jsi mi neodepřel svého jediného syna.“
- 13 Abraham se rozhlédl a vidí, že vzadu je beran, který uvízl svými rohy v houští. Šel tedy, vzal berana a obětoval jej v zápalnou oběť místo svého syna.
- 14 Tomu místu dal Abraham jméno „Hospodin vidí“. Dosud se tu říká: „Na hoře Hospodinově se uvidí.“
- 15 Hospodinův posel zavolal pak z nebe na Abrahama podruhé:
- 16 „Přisáhl jsem při sobě, je výrok Hospodinův, protože jsi to učinil a neodepřel jsi mi svého jediného syna,
- 17 jistotně ti požehnám a tvé potomstvo jistotně rozmnožím jako nebeské hvězdy a jako písek na mořském břehu. Tvé potomstvo obdrží bránu svých nepřátel
- 18 a ve tvém potomku dojdou požehnání všechny pronárody země, protože jsi uposlechl mého hlasu.“
- 19 Abraham se pak vrátil k služebníkům. Vydali se spolu na cestu do Beer-šeby, neboť tam Abraham sídlil.
- 20 Po těchto událostech bylo Abrahamovi oznámeno: „Hle, také Milka porodila tvému bratru Náchorovi syny:
- 21 prvorozeného Úsa a jeho bratra Búza, též Kemúela, otce Aramova,
- 22 Keseda a Chazóa, Pildáše, Jidláfa a Betúela.
- 23 Betúel pak zplodil Rebeku.“ Těch osm porodila Milka Abrahamovu bratru Náchorovi.
- 24 Jeho ženina jménem Reúma také porodila, a to Tabecha a Gachama, Tachaše a Maaku.

2. Mojžíšova, 20

— Desatero - V Desateru dostává Izrael směrnice pro nový život.

- 1 Bůh vyhlásil všechna tato přikázání:

- 2 „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.
- 3 Nebudeš mít jiného boha mimo mne.
- 4 Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí.
- 5 Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě milující. Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí,
- 6 ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají.
- 7 Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval.
- 8 Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
- 9 Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci.
- 10 Ale sedmý den je den odpočínutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který žije v tvých branách.
- 11 V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.
- 12 Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.
- 13 Nezabiješ.
- 14 Nesesmilníš.
- 15 Nepokradeš.
- 16 Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.
- 17 Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“
- Mojžíš prostředníkem - Lid žádá Mojžíše, aby jednal s Hospodinem zástupně za všechny.
- 18 Všechn lid pozoroval hřmění a blýskání, zvuk polnice a kouřící se horu. Lid to pozoroval, chvěl se a zůstal stát opodál.
- 19 Řekli Mojžíšovi: „Mluv s námi ty a budeme poslouchat. Bůh ať s námi nemluví, abychom nezemřeli.“
- 20 Mojžíš lidu odpověděl: „Nebojte se! Bůh přišel proto, aby vás vyzkoušel, aby bylo zřejmé, že se ho budete bát a přestanete hřešit.“
- 21 Lid zůstal stát opodál a Mojžíš přistoupil k mračnu, v němž byl Bůh.
- KNiha Smlouvy - — Ustanovení o oltáři - Řádná oběť předpokládá náležitě vybudovaný oltář.
- 22 Hospodin řekl Mojžíšovi: „Toto řekneš synům Izraele: Viděli jste, že jsem s vámi mluvil z nebe.
- 23 Neuděláte si mé zpodobění, neuděláte si bohy stříbrné ani zlaté.
- 24 Uděláš mi oltář z hlíny a budeš na něm obětovat ze svého bravu a skotu své oběti zápalné i pokojné. Na každém místě, kde určím, aby se připomínalo mé jméno, přijdu k tobě a požehnám ti.
- 25 Jestliže mi budeš dělat oltář z kamenů, neotesávej je; kdybys je opracoval dlátem, znesvětil bys je.
- 26 Nebudeš vystupovat k mému oltáři po stupních, abys u něho neodkrýval svou nahotu.“